

Sociologija i društveni razvoj²

Andjelka Milić
Eva Berković
Ruža Petrović

DOMAĆINSTVO
PORODICA I BRAK
U JUGOSLAVIJI

Institut za sociološka istraživanja
Filozofskog fakulteta u Beogradu

S A D R Ž A J

U V O D

	Strana
Andželka Milić: Teorijski i empirijski okvir za istraživanje preobražaja porodice u jugoslovenskom društvu	3
Andželka Milić: Naučni i društveni smisao proučavanja preobražaja porodice	3
Teorijsko postavljanje problema	6
Početna odredba porodice	9
Tematska razrada istraživanja	13

I Odeljak

Andželka Milić: Promene društveno-ekonomskih obeležja domaćinstava	19
Činioci nestajanja ekonomske autarkije domaćinstva i diferencijacija domaćinstava	19
Poljoprivredno domaćinstvo	25
Struktura zemljišnog poseda	26
Promene u načinu poljoprivredne proizvodnje na individualnim gazdinstvima	32
»Profesionalizacija« rada na individualnom poljoprivrednom gazdinstvu	35
Struktura prihoda i rashoda poljoprivrednog domaćinstva kao sintetički pokazatelj promene	40
Mešovito domaćinstvo	45
Rasprostranjenost i kretanje mešovitih domaćinstava	46
Činioci nastanka i održavanja mešovitog domaćinstva	48
Struktura prihoda i rashoda mešovitih domaćinstava	53
Nepoljoprivredno domaćinstvo	58
Globalni činioci položaja nepoljoprivrednih domaćinstava	60
Veličina domaćinstava i zaposlenost članova kao činioci visine prihoda domaćinstva	63
Raspodela prema radu i diferencijacija nepoljoprivrednih domaćinstava	66
Zaključne napomene	70
Prilozi	75

II Odeljak

Strana

Eva Berković: Mesto lične i zajedničke potrošnje u preobražaju porodice	77
Uvodno razmatranje	77
Osnova potrošnje porodice u socijalističkom samoupravnom društvu	80
Glavna obeležja lične potrošnje porodice, odnosno domaćinstva	85
Značaj područtvljavanja nekih funkcija porodice iz domena potrošnje	94
Značaj zajedničke potrošnje za preobražaj porodice	98
Uticaj zajedničke potrošnje na ličnu potrošnju u porodici na primeru obrazovanja	108
Zaključna razmatranja	119
Prilozi	123

III Odeljak

Anđelka Milić: Preobražaj srodničkog sastava porodice i položaj članova	135
Uvod	135
Promena u veličini domaćinstva	138
Promene u srodničkom sastavu domaćinstva	140
Promene u porodičnom jezgru	144
Sastav domaćinstva prema socio-ekonomskim obeležjima članova domaćinstva	150
Aktivnost i položaj žene u domaćinstvu	156
Položaj dece u domaćinstvu	160
Zaključno razmatranje	163
Prilozi	167

IV Odeljak

Ruža Petrović: Odlike braka u Jugoslaviji	169
Opšte odlike braka u Jugoslaviji	169
Bračna struktura stanovništva, jedinstvo demografskog i društvenog	175
Celibat i bračnost	178
Nivo razvedenosti u stanovništvu	182
Starost pri sklapanju i razvodu braka	184
Prvi i ponovljeni brak	192
Regionalne razlike u osobinama braka	193
Bračna struktura stanovništva po delovima Jugoslavije	193
Običajni brakovi i vanbračni natalitet	195

Strana

Prosečna starost pri sklapanju braka — — — — —	197
Rasprostranjenost celibata — — — — —	199
Razvodi i razvedenost — — — — —	200
Društvene osobine i odlike braka — aktivnost, zanimanje, sloj —	203
Aktivnost i brak — — — — —	203
Celibat i razvedenost po aktivnosti — — — — —	205
Društvena grupa, zanimanje i brak — — — — —	210
Prosečna starost i aktivnost pri sklapanju braka — — — — —	214
Razvod braka i zanimanje — — — — —	215
Bračna homogamija i heterogamija po zanimanju — — — — —	216
Obrazovanje i brak — — — — —	219
Obrazovanje i starost pri sklapanju braka — — — — —	219
Specifične stope sklapanja prvog braka po školskoj spremi 1961. —	221
Celibat i bračnost prema obrazovanju 1961 — — — — —	222
Obrazovanje i razvod — — — — —	224
Bračna homogamija i heterogamija po obrazovanju — — — — —	225
Odlike braka po etničkim grupama — — — — —	228
Celibat i bračnost po etničkim grupama — — — — —	228
Maloletnički brakovi i vanbračni natalitet — — — — —	230
Prosečna starost pri sklapanju braka po etničkim grupama — —	232
Stabilnost i razvod braka — — — — —	233
Etnička homogamija i heterogamija — — — — —	236
Zaključna razmatranja — — — — —	240